

Scientific Chronicles of the Turkic World

Төрки дөнья фәнни хроникасы

Научная хроника тюркского мира

DOI: 10.26907/2311-2042-2023-20-1-189-197

LATEST EVENTS IN THE FIRST HALF OF 2023

The All-Russian Scientific Conference (with international participation) of the A. Khalikov Institute of Archeology AS RT was held on March 2–3.

The conference discussed topical issues related to the preservation of the archaeological heritage, the conduct of complex interdisciplinary research, the methods and techniques of restoration work, the issues of receiving and accounting for archaeological collections and the organization of scientific expeditions (for more details see: <http://www.antat.ru/ru/iar/news/15921/>).

On March 14, Kazan hosted the All-Russian Research and Practice Conference “The Development of the Kryashens’ Periodical Press in the Post-Soviet Period”, dedicated to the 30th anniversary of the newspaper “Kryashen Suze” (“The Word of the Kryashens”) creation and the 85th anniversary of its first editor-in-chief A. Malova (Yamasha Igeneya) (1938–1997). The Conference discussed the problems in the following areas: the formation of the periodical press of the Kryashens in the first half of the 20th century; the development of the Kryashens’ periodical press in the 1990s–2000s; the history of the newspapers “Kryashen suze” and “Tuganaylar” creation; the biography and creative activity of Ananii Nesterovich Malov (Yamasha Igeney) (1938–1997), the first chief editor of the newspaper “Kryashen suze”; the problems discussed on the pages of the newspapers “Kryashen suze” and “Tuganaylar”; the role of the newspaper “Kryashen suze” in the revival of the ethno-cultural and social movement of the Kryashens in the post-Soviet period (for more details see: <http://tataroved.rf/news/887>).

On March 15–17, the 8th Meeting of the Joint Turkmenistan-Tatarstan Working Group on Economic, Scientific, Technical and Cultural Cooperation was held in Ashgabat. A. L. Abdullin, the vice-president of the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan took part in its work, as well as in the events that were on the Program of the Republic of Tatarstan delegation’s visit to Turkmenistan.

As a result of the negotiations, a Memorandum on scientific and technical cooperation between the Academy of Sciences of Turkmenistan and the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan was signed in a ceremonial atmosphere at the final Plenary meeting of the Joint Turkmen-Tatarstan Working Group on economic, scientific, technical and cultural cooperation (for more details see: <http://www.antat.ru/ru/news/15957/>).

On April 7, the 30th Anniversary International Scientific Conference “Dmitriev's Readings”, dedicated to topical issues in the development of Russian and foreign Turkology, was held at the Institute of Asian and African Countries of Lomonosov Moscow State University. The conference was attended by representatives of the Turkological Centers from Moscow, St. Petersburg, the Republic of Tatarstan, the Chuvash Republic, the Republic of Bashkortostan, as well as the near and far abroad - Turkey, Hungary, Uzbekistan, Turkmenistan and Kazakhstan.

The topics of the presented research included the issues of theoretical and practical grammar of the Turkic languages, research on linguistic, literary and cultural sources, methods of teaching Turkic languages, and features of life and culture of the Turkic peoples (for more details see: <https://iaas.msu.ru/event/xxx-mezhdunarodnaya-konferenciya-dmitrievskie-chteniya-2/>).

From April 14 to 15, in Almaty, the Turkic Academy, with the support of Al-Farabi Kazakh National University, held the 6th Meeting of the General Assembly of the Union of National Academies of Sciences of the Turkic World (SNANTM).

At the meeting, topical issues of scientific cooperation between the Turkic states and the subjects of the Russian Federation were discussed; the participants exchanged the views on deepening further interactions between the scientific communities of the Turkic countries and the subjects of the Russian Federation in the field of the humanities - the study of the common history, languages, literature and culture of the Turkic peoples.

During the discussion of the agenda items, the participants noted the expediency of expanding the scope of the Turkic Academy competences based on natural and technical sciences (for more details see: <http://www.antat.ru/ru/news/16067/>).

On April 21, 2023, the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan hosted the All-Russian Round Table “Current Problems of the Historical and Archaeological Study of the Notch Lines of Russia”, dedicated to the presentation of the results of research on historical and cultural heritage sites of the Russian border in the 16th–18th centuries.

Within the framework of the project, the information on the remaining sections of the defensive lines of the European border part of Russia in the 16th–18th centuries was updated, special attention was paid to the need to identify and preserve them.

The Round Table presented preliminary results of research within the framework of the project in Western and Eastern Siberia and the Far East (for more details see: <http://www.antat.ru/ru/news/16108/>).

On April 24–25, the International Research and Practice Seminar “Tatar Studies in a Paradigm Shift Situation: Theory, Methodology, Practice”, dedicated to the 145th anniversary of Gayaz Iskhaki, the classic of Tatar literature, publicist and public figure, began its work at the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan.

A keen scientific interest in the personality of G. Iskhaki and his work is evidenced not only by the number of applications submitted for participation in the event, but also by the wide geography of the participants: Kazakhstan, Azerbaijan, Kyrgyzstan, Turkey, Moscow, Yekaterinburg, Izhevsk, Novosibirsk, Cheboksary, Ufa, etc. At the same time, the problems of the seminar were not limited to the works of G. Iskhaki. The Tatars abroad, the issues of studying ethnic diasporas, theoretical and methodological aspects of studying national literatures and cultures, the problems of cultural borderlands - these were the range of issues that were raised in the reports of the participants of the plenary session and the round table, held in the second part of the seminar (for more details see: <http://www.antat.ru/ru/iyli/news/16126/>).

On April 24–26, the World Congress of Tatars, together with the organization of Tatar women “Ak Kalfak”, held the Third World Congress of Tatar Women.

The congress was attended by more than 500 delegates from the regions of the Republic of Tatarstan, 53 regions of the Russian Federation, 15 countries of near and far abroad: Belarus, Bulgaria, Kazakhstan, China, Kyrgyzstan, Lithuania, Poland, USA, Tajikistan, Turkey and Estonia (for more details see: <https://tatar-congress.org/yanalyklar/iii-botendonya-tatar-hatyn-kyzlyar-sezdy-press-relizy/>).

On April 25, the Sh. Marjani Institute of History, the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan, hosted the First International Scientific Seminar “*Tatars* in Medieval Sources: The Historical Fate of the Name/Term and of Its Bearers”.

The following topics were considered at the Seminar: Tatars in the ancient Turkic time; information about medieval Tatars in Arabic, Russian and Ottoman sources; the term “Tatars” in the history of the early Mongol empire; the theme “Tatars” and “The Land of the Tatars” in the monuments of the Old Norse writings; Tatars and numerical ethnonyms among the nomadic communities of steppe Eurasia in the 7th–12th centuries; Kara-Tatars in the history of Eurasia in the 14th–15th centuries. The participants also discussed the formation of the Tatar class in the Kazan Khanate and the circulation of the term “the service merchant Tatar” in the 18th century.

The Seminar became the first scientific event in the framework of the preparation of the collective monograph “*Tatars* in Medieval Sources: The Historical Fate of the Name/Term and of Its Bearers” (for more details see: <http://tataroved.rf/news/906>).

On May 19, the International Scientific Conference “The 23rd Ivanov’s Readings” took place. The conference was supported by the St. Petersburg Center for the Development and Support of Oriental Studies and the St. Petersburg Society for Scientific and Cultural Relations with Turkey.

The annual “Ivanov’s Readings”, dedicated to the outstanding Russian Turkologist Sergei Nikolaevich Ivanov, have been held at the Department of Turkic Philology since 1999.

The reports presented various issues of history, literature, culture and ethnography of the Turkic peoples, mostly living in Russia in the past and at the present time (for more details see: <https://turkicstudies.ru/2864-2/>).

The information was submitted by G. A. Nabiullina, Associate Professor of the Institute of Philology and Intercultural Communication, Kazan Federal University.

2023 ЕЛНЫҢ I ЯРТЫСЫНДА БУЛГАН ВАКЫЙГАЛАР

2–3 мартта ТР Фәннәр академиясендә ТР Фәннәр академиясенә А.Х. Халиков исемендәге Археология институтының Бөтенроссия фәнни конференциясе (халыкара катнашу белән) узды.

Конференция барышында археологик мирасны саклау, комплекслы дисциплинара тикшеренүләр үткәрү, төзекләндерү эшләренә ысуллары һәм алымнары, археологик коллекцияләргә кабул итү һәм исәпкә алу үзенчәлекләре, фәнни экспедицияләр үткәрү белән бәйлә актуаль мәсьәләләр тикшерелде. (Тулырак мәгълүмат: <http://www.antat.ru/ru/iar/news/15921/>).

14 мартта Казанда «Керәшен сүзе» газетасының 30 еллыгына һәм беренче баш мөхәррире А.Н.Маловның (Ямаш Игәнәй) тууына 85 ел тулуга (1938-1997) багышланган «Совет чорыннан соң керәшеннәрнең вакытлы матбугатын үстерү» Бөтенроссия фәнни-гамәли конференциясе узды. Түбәндәге юнәлешләр буенча проблемалар каралды: XX гасырның беренче яртысында керәшеннәрнең вакытлы матбугаты барлыкка килүе; 1990-2000 елларда керәшеннәрнең вакытлы матбугаты үсеше; «Керәшен сүзе» һәм «Туганайлар» газеталарының барлыкка килү тарихы; «Керәшен сүзе» газетасының беренче баш мөхәррире Анания Нестерович Маловның (Ямаш Игәнәй) биографиясе һәм ижади эшчәнлегенә (1938-1997); «Керәшен сүзе» һәм «Туганайлар» газеталары битләрендә чагылдырылган проблемалар; «Керәшен сүзе» газетасының совет чорыннан соңгы чорда керәшеннәрнең этномәдәни һәм ижтимагый хәрәкәтен торгызу өчен эһәмияте. (Тулырак мәгълүмат: <http://татаровед.рф/news/887>).

15–17 мартта Ашхабад шәһәрәндә икътисади, фәнни-техник һәм мәдәни хезмәттәшлек буенча Төркмәнстан-Татарстан Уртак Эшче төркеменә VIII утырышы узды. Аның эшендә, шулай ук Татарстан Республикасы делегациясенә Төркмәнстанга визиты программасында каралган чараларда Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе вице-президенты А.Л. Абдуллин катнашты.

Үткәрелгән сөйләшү нәтиҗәләре буенча Төркмәнстан Фәннәр Академиясе һәм Татарстан Республикасы Фәннәр Академиясе арасында фәнни-техник хезмәттәшлек турында Меморандум төзелде, ул икътисади, фәнни-техник һәм мәдәни хезмәттәшлек буенча Төркмәнстан-Татарстан Уртак Эшче төркеменә йомгаклау пленар утырышында тантаналы шартларда имзalandы. (Тулырак мәгълүмат: <http://www.antat.ru/tt/news/15960/>).

7 апрельдә М.В. Ломоносов исемендәге МДУның Азия һәм Африка илләре институтында илебез һәм чит ил төрки фәнен үстерүнең актуаль мәсьәләләренә багышланган «Дмитриев укулары» XXX юбилей халыкара фәнни конференциясе узды. Конференциядә Мәскәү, Санкт-Петербург, Татарстан Республикасы, Чуашстан Республикасы, Башкортостан Республикасы, шулай ук якын һәм ерак чит илләр Төркия, Венгрия, Үзбәкстан, Төркмәнстан һәм Казахстан тюркология үзәкләре вәкилләре катнашты.

Тәкъдим ителгән тикшеренүләр тематикасы төрки телләрнең теоретик һәм практик грамматикасы проблемаларын, лингвистик, әдәбият белеме һәм культурологик чыганаclarны тикшерүне, төрки телләрне уку методикасын, төрки халыкларның көнкүреш һәм мәдәният үзенчәлекләрен үз эченә ала. (Тулырак мәгълүмат: <https://iaas.msu.ru/event/xxx-mezhdunarodnaya-konferenciya-dmitrievskie-chteniya-2/>).

14–15 апрельдә Алмата шәһәрәндә Әл-Фәраби исемендәге Казахстан милли университеты ярдәме белән Төрки академия Төрки дөнья Милли фәннәр академияләре берлеге Генераль ассамблеясының VI утырышын уздырды.

Утырышта төрки дәүләтләр арасында фәнни хезмәттәшлекне тирәнәйтү перспективалары, шул исәптән төрки халыкларның гомуми тарихын, телләрен, әдәбиятын һәм мәдәниятен өйрәнүдә узара хезмәттәшлек мәсьәләләре каралды.

Төрки илләрнең һәм Россия Федерациясе субъектларының фәнни берләшмәләре арасында гуманитар фәннәр өлкәсендә төрки халыкларның гомуми тарихын, телләрен, әдәбиятын һәм мәдәниятен өйрәнү өлкәсендә үзара хезмәттәшлекне тагын да тирәнәйтү мәсьәләсе күтәрелде. Генераль Ассамблеяның VII утырышы Казанда узачак. (Тулырак мәгълүмат: <http://www.antat.ru/tt/news/16076/>).

21 апрельдә Татарстан Республикасы Фәннәр Академиясендә XVI-XVIII гасырлар Россия чик буе тарихи-мәдәни мирасы һәйкәлләрен тикшерү нәтижәләрен презентацияләүгә багышланган «Россиянең чик буе сызыкларын тарихи-археологик өйрәнүнең актуаль проблемалары» Бөтенроссия түгәрәк өстәл утырышы узды.

Проект кысаларында XVI-XVIII гасырларда Россиянең Европа өлеше чик буе оборона сызыкларының сакланып калган участкалары турында мәгълүматлар актуальләштерелде, аларны ачыклау һәм саклау кирәклегенә аерым игътибар бирелде.

Түгәрәк өстәлдә проектны гамәлгә ашыру кысаларында Көнбатыш һәм Көнчыгыш Себер һәм Ерак Көнчыгыш территориясендә тикшеренүләрнең беренчел нәтижәләре тәкъдим ителде. (Тулырак мәгълүмат: <http://www.antat.ru/tt/news/16137/>)

24-25 апрельдә Татарстан Республикасы Фәннәр Академиясендә татар әдәбияты классигы, публицист, жәмәгать эшлеклесе Гаяз Исхакыйның тууына 145 ел тулуга багышланган «Парадигмалар алмашыну шартларында татар белеме: теория, методология, гамәл» дип исемләнгән Халыкара фәнни-гамәли семинар узды.

Г.Исхакый шәхесенә, аның ижатына зур фәнни кызыксыну турында чарада катнашу өчен бирелгән гаризалар саны гына түгел, катнашучыларның киң географиясе дә дәлилли: Казахстан, Әзербайжан, Кыргызстан, Төркия, Мәскәү, Екатеринбург, Ижау, Новосибирск, Чебоксар, Уфа һ. б. Шулай ук вакытта семинар проблемалары Г. Исхакый ижаты белән генә чикләнмичә, чит илләрдә яшәүче татарлар, этник диаспораларны өйрәнү проблемалары, милли әдәбиятларны һәм мәдәниятләрне өйрәнүнең теоретик-методологик аспектлары, мәдәни чик проблемалары - пленар утырышта катнашучыларның докладларында һәм семинарның икенче өлешендә узган түгәрәк өстәлдә янгыраган сораулар даирәсе. (Тулырак: <http://www.antat.ru/ru/iyli/news/16126/>).

24–26 апрель көннәрендә Бөтендөнья татар конгрессы “Ак калфак” татар хатын-кызлары оешмасы белән берлектә III Бөтендөнья татар хатын-кызлары съездын уздырды.

Съездда Татарстан Республикасы районнарыннан, Россия Федерациясенә 53 төбәгеннән, 15 ерак һәм якын чит илләрдән 500дән артык делегат катнашты. Алар Белоруссия, Болгария, Казахстан, Кытай, Кыргызстан, Литва, Польша, АКШ, Тажикстан, Төркия, Эстониядән килделәр. (Тулырак мәгълүмат: <https://tatar-congress.org/yanalyklar/iii-botendonya-tatar-hatyn-kyzлары-sezdy-press-reлизy/>).

25 апрельдә ТР Фәннәр академиясенә Ш.Мәржани исемендәге Тарих институтында “Урта гасыр чыганакларында «татарлар»: исем/терминның һәм аны йөртүчеләренең тарихи язмышы” дип аталган I Халыкара фәнни семинар узды.

Семинар кысаларында түбәндәге темалар: V–X гасырның борынгы төрки чорында татарлар; гарәп, рус һәм госман чыганакларында урта гасыр татарлары турында мәгълүматлар; Монгол империясе тарихында татарлар термин; борынгы Скандинавия язуы һәйкәлләрендә татарлар һәм татарлар иле темасы; VII–XII гасырларда дала Евразиясенә күчмә жәмгыятьләре арасында татарлар һәм санлы этнонимнар; XIV–XV гасырларда Евразия тарихында кара татарлар; шулай ук Казан ханлыгында татар катламының формалашу проблемалары һәм XVIII гасырда «хезмәтче сәүдә татары» термининин кулланылышына кагылышлы сораулар каралды.

Семинар “Урта гасыр чыганакларында «татарлар»: исем/терминның һәм аны йөртүчеләренен тарихи язмышы” коллектив монографиясен эзерләү кысаларында беренче фәнни чара булды. (Тулырак мәгълүмат: <http://татаровед.рф/news/906>).

19 майда XXIII “Иванов укулары” Халыкара фәнни конференциясе узды. Конференция Санкт-Петербургтагы Көнчыгышны өйрәнүне үстерү һәм аларга ярдәм итү үзәге һәм Санкт-Петербургның Төркия белән фәнни һәм мәдәни элемтэләр жәмгыяте ярдәмендә узды.

Ел саен уздырыла торган “Иванов укулары” төрки филология кафедрасында 1999 елдан бирле үткәрелеп килә һәм быелгысы күренекле төрки телләр белгече Сергей Николаевич Ивановка багышланган иде.

Докладларның күпчелеге элек һәм хәзерге вакытта Россия территорияләрендә яши торган төрки халыкларның тарихы, әдәбияты, мәданияте, этнографиясе мәсьәләләренә кагылды. (Тулырак: <https://turkicstudies.ru/2864-2/>).

Материаллар филология фәннәре кандидаты, Казан федераль университетының Филология һәм мәдәниятара багланышлар институты доценты Г. Ә. Нәбиуллина тарафыннан тупланды һәм эзерләнде.

ПРОШЕДШИЕ СОБЫТИЯ I ПОЛОВИНЫ 2023 ГОДА

2–3 марта в Академии наук РТ состоялась Всероссийская научная конференция (с международным участием) Института археологии им. А. Х. Халикова АН РТ.

В ходе конференции обсуждались актуальные вопросы, связанные с сохранением археологического наследия, проведением комплексных междисциплинарных исследований, методами и приемами реставрационных работ, особенностями приема и учета археологических коллекций, проведения научных экспедиций (подробнее: <http://www.antat.ru/ru/iar/news/15921/>).

14 марта в Казани прошла Всероссийская научно-практическая конференция «Развитие периодической печати кряшен в постсоветский период», посвященная 30-летию создания газеты «Керәшен сүзе» («Слово кряшен») и 85-летию со дня рождения ее первого главного редактора А. Н. Малова (Ямаша Игеня) (1938–1997). Обсуждались проблемы по следующим направлениям: становление периодической печати кряшен в первой половине XX в.; развитие периодической печати кряшен в 1990–2000-х гг.; история создания газет «Керәшен сүзе» и «Туганайлар»; биография и творческая деятельность первого главного редактора газеты «Керәшен сүзе» Анания Нестеровича Малова (Ямаша Игеня) (1938–1997); проблемы, отображенные на страницах газет «Керәшен сүзе» и «Туганайлар»; значение газеты «Керәшен сүзе» для возрождения этнокультурного и общественного движения кряшен в постсоветский период (подробнее: <http://татаровед.рф/news/887>).

15–17 марта в г. Ашхабаде проходило VIII заседание Совместной туркмено-татарстанской Рабочей группы по экономическому, научно-техническому и культурному сотрудничеству. В ее работе, а также в мероприятиях, предусмотренных Программой визита делегации Республики Татарстан в Туркменистан, принял участие вице-президент Академии наук Республики Татарстан А. Л. Абдуллин.

По итогам проведенных переговоров сформирован Меморандум о научно-техническом сотрудничестве между Академией наук Туркменистана и Академией наук Республики Татарстан, который был подписан в торжественной обстановке на заключительном Пленарном заседании Совместной туркмено-татарстанской Рабочей группы по экономическому, научно-техническому и культурному сотрудничеству (подробнее: <http://www.antat.ru/ru/news/15957/>).

7 апреля в Институте стран Азии и Африки МГУ имени М. В. Ломоносова состоялась юбилейная XXX Международная научная конференция «Дмитриевские чтения», посвященная актуальным вопросам развития отечественной и зарубежной тюркологии. В конференции приняли участие представители тюркологических центров Москвы, Санкт-Петербурга, Республики Татарстан, Чувашской Республики, Республики Башкортостан, а также ближнего и дальнего зарубежья – Турции, Венгрии, Узбекистана, Туркменистана и Казахстана.

Тематика представленных исследований включила в себя проблемы теоретической и практической грамматики тюркских языков, исследования лингвистических, литературоведческих и культурологических источников, методики преподавания тюркских языков, особенности быта и культуры тюркских народов (подробнее: <https://iaas.msu.ru/event/xxx-mezhdunarodnaya-konferenciya-dmitrievskie-chteniya-2/>).

С 14 по 15 апреля в г. Алматы Тюркская Академия при поддержке Казахского национального университета им. аль-Фараби провела VI Заседание Генеральной Ассамблеи Союза Национальных академий наук тюркского мира (СНАНТМ).

На заседании были обсуждены актуальные вопросы научного сотрудничества между тюркскими государствами и субъектами Российской Федерации, произошел также обмен мнениями о дальнейшем углублении взаимодействия между научными сообществами тюркских стран и субъ-

ектов Российской Федерации в сфере гуманитарных наук – изучения общей истории, языков, литературы и культуры тюркских народов.

В ходе обсуждения вопросов повестки дня участниками была отмечена целесообразность расширения сферы компетенции Тюркской академии за счет естественных и технических наук (подробнее: <http://www.antat.ru/ru/news/16067/>).

21 апреля 2023 года в Академии наук Республики Татарстан состоялся Всероссийский круглый стол «Актуальные проблемы историко-археологического изучения засечных линий России», посвященный презентации результатов исследований памятников историко-культурного наследия пограничья России XVI–XVIII вв.

В рамках проекта были актуализированы сведения о сохранившихся участках оборонительных линий пограничья европейской части России в XVI–XVIII вв., обращено особое внимание на необходимость их выявления и сохранения.

На круглом столе были представлены предварительные результаты исследований в рамках реализации проекта на территории Западной и Восточной Сибири и Дальнего Востока (подробнее: <http://www.antat.ru/ru/news/16108/>).

24–25 апреля в Академии наук Республики Татарстан начал свою работу Международный научно-практический семинар «Татароведение в ситуации смены парадигм: теория, методология, практика», посвященный 145-летию со дня рождения классика татарской литературы, публициста, общественного деятеля Гаяза Исхаки.

О большом научном интересе к личности Г. Исхаки, его творчеству свидетельствует не только количество поданных для участия в мероприятии заявок, а также и широкая география участников: Казахстан, Азербайджан, Кыргызстан, Турция, Москва, Екатеринбург, Ижевск, Новосибирск, Чебоксары, Уфа и др. В то же время проблематика семинара не ограничивается творчеством Г. Исхаки. Татарское зарубежье, проблемы изучения этнических диаспор, теоретико-методологические аспекты изучения национальных литератур и культур, проблемы культурного пограничья – вот круг вопросов, которые прозвучали далее в докладах участников пленарного заседания и состоявшегося во второй части семинара круглого стола (подробнее: <http://www.antat.ru/ru/iyli/news/16126/>).

24–26 апреля Всемирный конгресс татар совместно с организацией татарских женщин «Ак калфак» провел III Всемирный съезд татарских женщин.

В съезде приняли участие более 500 делегатов из районов Республики Татарстан, 53 регионов Российской Федерации, 15 стран дальнего и ближнего зарубежья: Белоруссии, Болгарии, Казахстана, Китая, Киргизии, Литвы, Польши, США, Таджикистана, Турции, Эстонии (подробнее: <https://tatar-congress.org/yanalyklar/iii-botendonya-tatar-hatyn-kyzlary-sezdy-press-relizy/>).

25 апреля в Институте истории им. Ш. Марджани АН РТ состоялся Первый международный научный семинар «Татары» в средневековых источниках: историческая судьба имени/термина и его носителей».

В рамках семинара рассматривались следующие темы: татары в древнетюркское время вв.; сведения о средневековых татарах в арабских, русских и османских источниках; термин «татары» в истории раннемонгольской империи; тема «Татары» и «Земля Татар» в памятниках древнескандинавской письменности; татары и числовые этнонимы в среде кочевнических сообществ степной Евразии в VII–XII вв.; кара-татары в истории Евразии в XIV–XV вв. Также были затронуты проблемы становления татарского сословия в Казанском ханстве и хождение термина «служилый торговый татарин» в XVIII в.

Семинар стал первым научным мероприятием в рамках подготовки коллективной монографии «Татары» в средневековых источниках: историческая судьба имени/термина и его носителей» (подробнее: <http://татаровед.рф/news/906>).

19 мая состоялась Международная научная конференция «XXIII Ивановские чтения». Конференция прошла при поддержке Санкт-Петербургского центра развития и поддержки востоковедных исследований и Санкт-Петербургского общества научных и культурных связей с Турцией.

Ежегодные «Ивановские чтения» проводятся на кафедре тюркской филологии с 1999 года и посвящены выдающемуся отечественному тюркологу Сергею Николаевичу Иванову.

Доклады затрагивали различные вопросы истории, литературы, культуры, этнографии тюркских народов, большей частью проживающих на территории России в прошлом и в настоящее время (подробнее: <https://turkicstudies.ru/2864-2/>).

Материалы подготовлены доцентом Института филологии и межкультурной коммуникации Казанского федерального университета Г. А. Набиуллиной.